

Lennuta taevasse

isetehtud latern

Taevalaternaid hakati valmistama 3. sajandil Hiinas, kus neid kasutati signaalide andmiseks. Hiljem muutus nende lennutamine rahva seas populaarseks ja neid lasti taevasse kui soovilaternaid. Usuti, et koos laternaga lahkuvad kõik halb ja algab õnnelikum elu.

Tekst ja fotod: **Daisy Lappard**

Taevalaterna valmistamiseks vajad võimalikult kergest paberist, sobib siidipaber, lillepaber ja riisipaber. Võid katsetada ka õhemat sorti küpsetuspaberiga. Taevalaterna kõige keerulisem osa on leida tasakaal laterna suuruse, küttekeha võimsuse ja materjalide raskuse vahel. Suurt laternat on lihtsam teha kui väikest, sest paljud elemendid (traat, küttekeha, vormi hoidev võru)

on sama rasked nii suurel kui väiksemal laternal. Kui kuumal õhuga täidetud ruum on suurem, on suurem ka jõud, mis laterna õhku tõstab. Klassikalise laterna kõrgus on umbes 90–105 cm, alumise serva laius 35–40 cm. Näidislatern on valmistatud viiest 50 × 70 cm suurusest siidipaberi lehest. Latern tõusis kenasti kõrgele õhku, kuni kadus silmist (u 10 minuti pärast).^N

Laterna kuppel

VAJAD siidipaberit, liimi, kääre.

1 Võta neli siidipaberi lehte suuruses 50 × 70 cm. Murra lehed pikkupidi pooleks, mõõda alumisest servast 7–8 cm ja tõmba joon ülemise nurgani.

2 Jäta paberid kokku ja löika neist välja ettejoonistatud kiilutükk. Saad neli trapetsikujulist tükki.

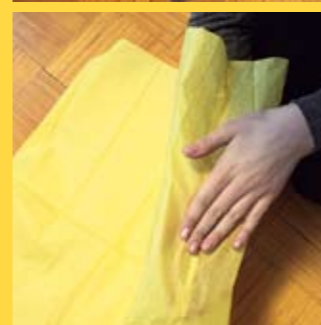

3 Kleebi tükid pikemat külge pidi üksteise külge. Jälgi, et

liim kataks terve serva ega jääks tühja kohta.

4 Lõpuks ühenda kõik küljed suureks toruks. Ole liimides ettevaatlik, sest liimimärg paber on väga habras.

8 Võta peenemat traati ja kinnita see neljast küljest bambusest võru külge.

5 Torule on vaja peale kleepida ka katus. Selleks vajad viiendat lehte. Murra see diagonaalselt kokku, et ülemine serv jääks külgmisega samale joonele.

6 Et laternasuu kokku ei vajuks, tuleb seda toetada. Selleks haruta vanast bambusmatist mõned kōrred välja. Vajad kõige peenemaid osi.

9 Pane ring laterna sisse ja liimi see ettevaatlikult laterna alumise serva külge, tõstes paberiserva võru peale.

10 Venita traatid keskele pingule ja keeruta need omavahel kokku.

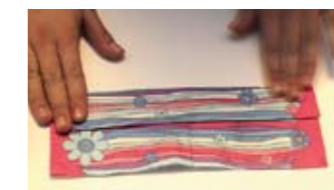
7 Mõõda oma laterna avause diameeter. Ühenda bambusest kōrred paberteibi abil sama suureks või väiksemaks võruks.

Kütteelement

VAJAD üht salvrätti ja küünlarasva.

1 Võta salvrätt, haruta lahti ja voldi kolmeks. Saad pika riba.

2 Sulata küünal vedelaks rasvaks.

3 Pane salvrätt taldrikule ja immuta paber vedela küünlarasvaga.

4 Lase paberil veidi jahtuda, voldi ruuduks kokku ja pigista liigne rasv välja. Võid paberi serva veidi rebestada, siis on seda pärast lihtsam süüdata.

5 Tee saadud kütteelemendi sisse naaskliga kaks auku (nagu nõobil).

6 Pane traat aukudest läbi ja kinnita see laterna alla traadist karkassile. Jälgi, et see jääks võimalikult laterna keskele.

7 Lendulaskmisel peab üks inimene hoidma laternat püsti ja teine süütama kütteelemendi. Kui kuum õhk hakkab laternat kandma, ongi paras hetk see lendu lasta.

